

Sank i løpet av 60 sekunder

Kommandøren på U-103 ble høyt dekorert for å ha senket 35 allierte skip og skadet to. FOTO: WIKIMEDIA COMMONS

Viktor Schützes treffsikkerhet sendte Polyana til bunns om lag 400 kilometer vest-sørvest av Kapp Verde. Skipet skulle til Freetown, Sierra Leone, med kull i lasten. KART: GOOGLE MAPS

Storadmiral Karl Dönitz møtte Adolf Hitler i 1945 kort tid før Hitler begår selvmord. FOTO: BUNDESARCHIV

Om bord i ubåten U-103 gjorde kommandør Viktor Schütze klar for torpedering. I periskopet så han et alliert skip. Dette kunne bli nummer 25 i rekken av vellykkede torpederinger. Det første han senket var et fransk skip den 31. oktober 1939. Året var nå 1941, måneden april.

Besetningen på dampskipet Polyana besto av 25 mann, 19 av disse var nordmenn. Den 5. april satte de ut fra Oban i Storbritannia med kurs mot Freetown, Sierra Leone, med kull i lasten.

Brøt ut av konvoi

Den 14. april brøt skipet ut av konvoien og seilte videre uten beskyttelse. De siste som så henne var mannskapet på dampskipet Brisk. Hun ble for øvrig torpedert året etter.

Polyana var beregnet å ankomme Freetown den 30. april. Etter at hun forlot konvoien var det ingen av de andre skipene som fikk kontakt. Hun ble rapportert savnet den 30. april da hun ikke la til kai i Freetown som planlagt.

Vardøvringer om bord

Blant de 19 nordmennene befant det seg to vardøvringer. Den ene var matros Oliver Marinus Res-

te og den andre fyrbøter Henry Bjarnolf Eriksen.

Karene kom til verden henholdsvis 25. september 1913 og 6. juni 1903. Oliver ble født i Dyfjord i Lebesby, Henry i Kiberg i Vardø. Polyana var Olivers tredje mønstring, for Henry var hun hans andre.

Treffsikre Schütze

For alle tyske ubåtmannskap var kommandør Viktor Schützes treffsikkerhet kjent.

Statistikken over skip han bidro til å senke gjorde at han i dag er på andreplass over de mest beryktede ubåt-kommandørene i tysk tjeneste.

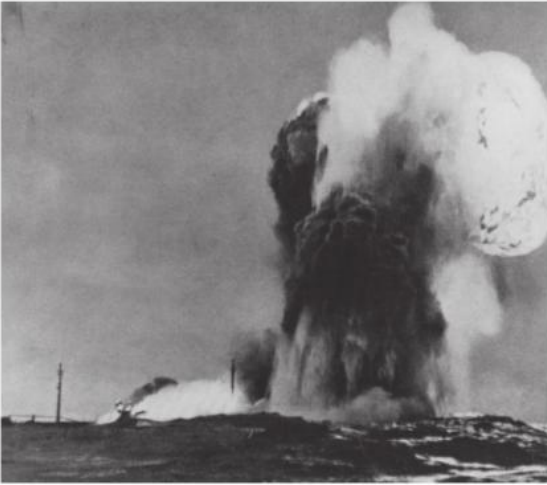
Karen var en levende legende som etter hvert mottok en rekke utmerkelser fra storadmiral Karl Dönitz i den tyske marine. I 1945 møtte han Adolf Hitler kort tid før der Führer tok sitt liv.

60 sekunder

Den 24. april befant Polyana seg om lag 400 kilometer vest-sørvest for Kapp Verde-øyene da Viktor Schütze fikk øye på henne.

Tre minutter før midnatt sendte kommandøren av gårde en torpedo i retning Polyana, men bommet. 41 minutter senere gjorde han nok et forsøk. Fulltrefferen bidro til at skipet la seg over på siden og sank i løpet av 60 sekunder.

Alle om bord fulgte med i dyptet. 19 nordmenn, to briter, en danske, en tunisier, en spanjol og en malteser. Det ble Henry og Olivers siste mønstring, karene fikk aldri se Vardø igjen.

Et alliert skip går i luften. FOTO: NAVAL HISTORY AND HERITAGE COMMAND

Oliver Marinus Røste fra Vardø ble 27 år gammel. FOTO: FRA VÅRE FALNE

Viktor Schütze etter en sine tokt. FOTO: UBOAT.NET

Tysk ubåt-mannskap betrakter vrakgods etter en vellykket torpedering. FOTO: NAVAL HISTORY AND HERITAGE COMMAND

Henry Bjarnolf Eriksen fra Kiberg ble 37 år gammel. FOTO FRA VÅRE FALNE

Victor Schütze

Ubåt-kommandør Schütze ble født den 16. februar 1906 i Flensburg.

Hans karriere til sjøs begynte i 1925 om bord i en tysk torpedobåt. I 1935 fikk han for første gang kommando over egen ubåt.

Han døde i Frankfurt am Main i 1950. Victor Schütze ble 44 år gammel.

Kilder:
Uboat.net
Krigsseilerregisteret

En ubåt av samme type som U-103 legger fra kai i Tromsø. FOTO: NAVAL HISTORY AND HERITAGE COMMAND

ROGER ALBRIGTSEN

avisa@sagat.no

En alliert konvoi under 2. verdenskrig.

Dampskipet Polyana, som tidligere het Skjoldheim, ble offer for en torpedo fra U-103. FOTO: EINAR RASMUSSENS REDERIS BILDEARKIV VIA KRIGSSEILERREGISTERET.NO